

Ongediplomeerde apothekemedewerkers draaien dagen 28-1 in afbouwschema om

Patiënt in een psychose na omkeren afbouw paroxetine

Door een fout van apothekemedewerkers bij de verwerking van een medicatierol met paroxetine belandde een patiënt binnen een week in een psychose. Omdat de apotheker 'first offender' is en excuses heeft aangeboden komt hij er vanaf met slechts een waarschuwing.

18

Auteur **Catelijne Bach**

Wat speelde er hier?

De patiënt verbleef in een tbs-kliniek in verband met een hem opgelegde tbs-maatregel en was – vermoedelijk wegens angstverschijnselen – aangewezen op het gebruik van het geneesmiddel paroxetine. Met zijn psychiater maakte de patiënt de afspraak om toe te werken naar een afbouw van dit gebruik in een periode van 28 dagen. De apotheker kreeg vervolgens via de psychiater van de patiënt de opdracht om paroxetine te leveren, rekening houdend met deze afbouwperiode. Verzoek was dan ook om de paroxetine in taperingstrips te leveren, met een afbouw van 20 mg per dag naar 0 mg per dag.

De apotheker bestelde de paroxetine bij een fabrikant van medicatierollen, die de paroxetine aan de apotheker leverde in de vorm van een zakje per dag, aflopend genummerd van dag 28 tot en met dag 1. Deze zakjes werden vervolgens in de apotheek verder verwerkt. Medewerkers van de apotheek scheurden de zakjes uit elkaar, dateerden deze en verdeelden de medicatie in mappen voor dagelijkse levering aan de kliniek. Dit gebeurde conform een door de apotheker zelf vormgegeven werkwijze. De apotheker hield zelf geen controle op dit proces en bemoeide zich ook niet met de levering van de paroxetine.

De patiënt ontving de medicatie via de medewerkers van de tbs-kliniek. Na een week belandde de patiënt in een psychose. Toen bleek dat hij verkeerde doseringen had gekregen.

Wat vinden klager en de apotheker?

De patiënt verwijt de apotheker dat hij een fout heeft gemaakt bij de verstrekking van de paroxetine. De medicatierollenfabrikant had de medicatie zo verpakt dat eerst dag 28 had moeten worden verstrekt, om zo aflopend te komen tot dag 1. In plaats daarvan heeft de patiënt echter eerst het zakje van dag nummer 1 ontvangen, oplopend tot dag 28. De apotheker heeft zijn fout erkend en daarvoor excuses aan de patiënt aangeboden. Als verzachtende omstandigheid voert hij aan dat dit de eerste keer was dat zijn apotheek paroxetine in een dergelijk afbouwschema heeft geleverd. Hij had hiermee dus geen ervaring. De apotheker heeft de fout inmiddels geregistreerd en in zijn apotheek besproken.

Wat vindt het tuchtcollege?

Het Regionale Tuchtcollege vindt dat de apotheker extra had moeten opletten, juist omdat het ging om een ongebruikelijk levering. Ook gelet op de aard van het geneesmiddel en de aan het afbouwproces voor de patiënt verbonden risico's had de apotheker zorgvuldiger moeten zijn. In plaats daarvan maakte de apotheker gebruik van ongediplomeerde medewerkers die zakjes paroxetine van een datum voorzagen en in mappen stopten. Hierbij is niet het vier-ogen-principe gevolgd door nog een tweede persoon te laten meekijken.

**MET SLECHTS
EEN WAAR-
SCHUWING
KOMT DE
APOTHEKER
HIER GOED
WEG**

Bovendien bevatte de toedienlijst onvoldoende informatie voor de medewerkers bij de tbs-kliniek, waardoor zij niet de mogelijkheid hadden om de dosering van de medicatie te controleren. Het tuchtcollege oordeelt dan ook dat de klacht gegrond is.

Waarom dan toch slechts een waarschuwing?

Bij het opleggen van de maatregel weegt het college mee dat de apotheker meteen zijn excuses heeft aangeboden. Daarnaast heeft hij het tuchtcollege de ruimte gegeven om het onderzoek zo goed mogelijk te laten uitvoeren, door zeer open te zijn over het verloop van de feiten. Verder vindt het college het van belang dat de apotheker nooit eerder een tuchtklacht heeft gehad. Om die reden geeft het college de apotheker slechts een waarschuwing.

En dus?

Waar gehakt wordt, vallen spaanders. Zo ook op de werkvloer van een apotheek. In dit geval heeft een fout in het werkproces van de apotheker tot een ernstig gezondheidsrisico voor de patiënt geleid. De apotheker kan zich in dit verband niet verschuilen achter zijn eigen leverancier van de medicatierollen, noch achter de medewerkers van de tbs-kliniek,

die uiteindelijk de medicatie aan de patiënt hebben verstrekt.

De apotheker had ervoor moeten zorgen dat het voor zijn eigen medewerkers duidelijk was dat de medicatie van de baxterzakjes niet oplopend van dag 1 tot en met dag 28 hadden moeten worden verstrekt, maar juist aflopend van dag 28 tot en met dag 1. Deze, kennelijk ontbrekende, gebruiksaanwijzing lijkt – mede gelet op de zwaarte van de medicatie – zo essentieel dat het ontbreken daarvan, evenals het ontbreken van enige controle binnen de apotheek, zeer verwijtbaar zijn. Het lijkt er daarom op dat de apotheker hier goed wegkomt met slechts een waarschuwing.

De uitspraak is echter in lijn met eerdere tuchtrechtelijke uitspraken: een apotheker die excuses maakt, inzicht toont in de eigen fouten en bovendien een *'first offender'* is, kan rekenen op enige clementie. ■

Catelijne Bach is werkzaam als advocaat bij Van Iersel Luchtman Advocaten en is lid van het Brancheteam Zorg van dit kantoor. Dit artikel is tot stand gekomen met medewerking van Wessel de Groot, student stagiaire bij Van Iersel Luchtman Advocaten.

DE MEDICATIEROLLENFABRIKANT VERPAKTE DE MEDICATIE ZO DAT EERST DAG 28 HAD MOETEN WORDEN VERSTREKT, AFLOPEND TOT DAG 1. IN PLAATS DAARVAN HEEFT DE PATIËNT EERST DAG 1 ONTVANGEN, OPLOPEND TOT DAG 28.

HET ONTBREKEN VAN CONTROLE IN DE APOTHEEK WAS HIER VERWIJTBAAR

Foto Studio Oostrum